

Олена Іванова
*доктор наук із соціальних комунікацій, професор,
декан факультету журналістики, реклами та видавничої справи
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова*

**Концептуалізація загальних положень
щодо інформаційного суспільства та проблем формування
комунікативної культури сучасної людини
з огляду на високий рівень конфліктності сучасності:
розробка науково-дослідної теми № 314
«Конфліктогенність сучасного інформаційного простору
та медіатехнології врегулювання конфліктів
в умовах глобальних і локальних ризиків»**

У червні 2021 року факультет журналістики, реклами та видавничої справи ОНУ імені І. І. Мечникова розпочав системну роботу над новою науковою темою «Конфліктогенність сучасного інформаційного простору та медіатехнології врегулювання конфліктів в умовах глобальних і локальних ризиків», метою якої є дослідження конфліктності різних соціальних рівнів їхнього зародження та реалізації, що експлікуються в сучасному інформаційному просторі, та розробка масмедійних стратегій їхнього врегулювання на глобальному та локальному рівнях.

Окреслена тематика привернула увагу колективу співробітників факультету журналістики, реклами та видавничої справи з огляду на її високу соціокультурну значимість у нинішніх умовах розвитку інформаційного суспільства, багатоаспектність та різновекторність проблемно-тематичного поля, що нею актуалізується, а також з огляду на важливість її тлумачення у контексті підготовки медіафахівців.

Конфлікт — актуальне явище в умовах інформаційного суспільства, незважаючи на відкритість і глобальність інформаційного простору, демократичність та свободу слова як соціокультурні цінності та надбання людської цивілізації сучасності. Тож феномен «конфліктність» потребує наукової актуалізації та проблематизації з огляду на необхідність його

осмислення в контексті інформаційного суспільства як координат, в яких реалізуються новітні протистояння.

Конфлікт — це зіткнення різновекторних сил, що реалізують власні інтереси в умовах протидії. За таких обставин сторони експлікують несумісність потенційних/реальних станів та схильні заволодіти позицією, що виключає реалізацію намірів, цілей іншого учасника. Конфлікт стає індикатором численних явищ, в яких задіюються різні рівні соціокультурного життя. По-перше, конфлікт — це вияв когнітивних процесів, по-друге, — свідчення поляризації та сегментації соціуму, по-третє, конфлікт за умови безальтернативності його подолання (ми змушені будемо примиритись з тим, що існують і нікуди не зникнуть «інші», хто має відмінну від нашої позицію) стає дорогою інновацій, пошуків виходу з протистояння. Усі ці повороти і відгалуження теми конфліктогенності сучасного інформаційного простору та медіатехнологій врегулювання конфліктів в умовах глобальних і локальних ризиків й стали аргументами для колективу співробітників факультету журналістики, реклами та видавничої справи у виборі наукової теми.

Спеціальної уваги та осмислення потребують загальні тренди та динаміка трансформацій масмедіа і журналістики в умовах інформаційного суспільства, аудиторія ЗМІ та формування соціокультурних спільнот під впливом новітніх медіа, конфліктність у сучасному інформаційному просторі від її зародження до повномасштабної реалізації, комунікаційні стратегії поведінки під час конфліктів на глобалізаційному, національному, соціально-груповому, індивідуальному рівнях, масмедійні моделі врегулювання конфліктності на глобальному та локальному рівнях тощо.

Робота секції «Соціальні комунікації» нинішньої 77-ї звітної наукової конференції професорсько-викладацького складу і наукових працівників демонструє, що розробка нової наукової теми розпочалася, адже

проблематика доповідей свідчить, що конфліктогенність інформаційного простору, тенденції розвитку новітніх медіа та їхній вплив на аудиторію ЗМІ, стратегії подолання конфліктності, пошуки порозуміння між соціальними суб'єктами за посередництва медіа — у фокусі наукового аналізу співробітників факультету журналістики, реклами та видавничої справи.

Перспективою дослідження теми «Конфліктогенність сучасного інформаційного простору та медіатехнології врегулювання конфліктів в умовах глобальних і локальних ризиків» бачиться пошук відповіді на питання щодо потенційних можливостей журналістики та масових комунікацій в умовах конфліктогенного інформаційного простору щодо зниження рівня непримиренності, подолання протистояння та пошуки порозуміння за допомогою професійних масмедійних стратегій і технологій впливу на аудиторію: що і як мають робити медійники, аби рівень конфліктності знижувався? де межа можливостей журналістики і масових комунікацій в експлікації протистояння? чим масмедіа допомагають, а чим заважають у пошуках примирення і порозуміння? Над відповідями на ці питання розробники наукової теми працюватимуть протягом найближчих 5 років, маючи плани описати конфліктогенність інформаційного простору в динаміці сучасної інформаційної реальності, розкрити різноманітність аудиторії новітніх медіа та особливості народження соціокультурних спільнот під впливом масових комунікацій, накреслити комунікаційні стратегії порозуміння щодо подолання конфліктності на глобальному та локальному рівнях за допомогою масмедіа.